

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

19 אפריל 2015

ת"א 4776-04-10 פ.ד.א.ן. השקעות בע"מ
נ' עולם הספורט בע"מ ואח'

אל, ליבליך-מוזר - משרד ע"ד
הנמל 40 מיקוד 61002 ת.ד. 300
תל אביב - יפו

טלפון מרכז מידע: 077-2703333

מכתב מלווה

מצורף בזה מסמך פסק דין.

מזכירות בית המשפט

ל' ניסן תשע"ה, 19 אפריל 2015
תאריך

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 4776-04-10 פ.ד.א.ן. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

19.04.2015

בפני כב' השופטת שבח יהודית

פ.ד.א.ן. השקעות בע"מ
ע"י עו"ד א' דולב

תובעת

נגד

1. עולם הספורט בע"מ
2. רפי גינת
3. משה כץ
4. רשת-נגה בע"מ
ע"י עו"ד פ' מוזר

נתבעים

פסק דין

1 תביעת פיצויים על סך 25,000,000 ₪ שעילתה לשון הרע שפורסמה, על פי הנטען, אודות התובעת
2 בתחקיר "כלבוטק" ששודר ביום 4.1.2010 ואשר עסק בייבוא דגים קפואים מסין.
3
4
5

בעלי הדין

6 1. התובעת הינה חברה פרטית שעסקה במועדים הרלבנטיים בייבוא דגים קפואים מסין, אותם מכרה
7 ללקוחות העיקרית, שהינה אליבא דגרסתה, חברת נטו מלינדה סחר בע"מ (להלן- חברת נטו) - חברה אחות
8 של חברת דלידג בע"מ, המשווקת מגוון של מוצרי דגים תחת שם המותג "דלידג" (להלן- דלידג). הנתבעים
9 הינם המפיקים והאחראיים לתכנית כלבוטק המשודרת בערוץ 2 של הטלוויזיה הישראלית.
10
11

הכתבה

12 2. ביום 4.1.2010 שודרה בערוץ 2 של הטלוויזיה הישראלית כתבת תחקיר אשר עסקה בייבוא דגים
13 קפואים מסין. המוטו בתכנית היה שהדגים הקפואים עוברים בסין תהליך עיבוד הגורם לכך שהם מכילים
14 כמויות קרח ומים עודפות, באופן שהצרכן משלם לא רק עבור הדג אלא גם עבור המים. "לניפוח הדג עם מים
15 יש רק סיבה אחת - כסף. כשמוכרים לנו מים במחיר של דג, עושים זהב מחול. המשוואה פשוטה מה
16 שיותר מים פלוס מה שפחות דג שווה יותר רווח".
17

18 3. בכתבה נצפה תהליך עיבוד הדגים במפעלים בסין, החל משליפת הטפילים מגוף הדגים, המשך
19 בהוספת חומר כימי שתפקידו לספוח מים ובהשריית הדגים במים ובתמיסות, וכלה בהקפאתם והכנתם
20 למשלוח. בין היתר נצפית בכתבה אילוסטרציה של קניה ברשתות השיווק, כאשר לפחות במהלך שלוש-ארבע

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 10-04-4776 פ.ד.א.ן. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 פעמים ניתן להבחין בין המוצרים הרבים של הדגים הנראים בצילומים גם במוצרי הדלידג המונחים אם
2 במקרים ואם בעגלת קניות.
3
4. במסגרת התחקיר בדקה מעבדת בקטום - מעבדות שירות למיקרוביולוגיה וכימיה אנליטית (להלן-
5 בקטום), לבקשת כלבוטק, דגים לא מעטים מן המותגים המובילים בשוק הדגים הקפואים, וביניהם גם את
6 מוצרי הדלידג. הבחינה במעבדה נעשתה בעיקר ביחס לשני פרמטרים מרכזיים: האחד- אחוז ציפוי הקרח
7 שעל הדגים, עת בהקשר זה קיים תקן של משרד הבריאות הקובע כי אחוז ציפוי הקרח לא יעלה על 20%
8 ממשקל הדג; והשני- אחוז המים המוספים בדג, עת בפרמטר זה נבחנה גם שאלת הימצאותם של פוספטים
9 בדגים, המאפשרים לדגים לספוח אליהם נוזלים. יודגש כי אחוז המים המוספים בדגים, בשונה מציפוי הקרח,
10 לא מוסדר בשום תקן מחייב.
11
5. מסקנת תחקיר כלבוטק הייתה "כי רוב נתחי פילה הדגים הקפואים שמגיעים ארצה, הם בשר מעובד
12 שמוצג כגולמי, מנופח במים ופוספטים, והכל בסודי סודות, שלא נדע מה אנחנו אוכלים".
13 בתוכנית נסקרו ממצאי הבדיקה ביחס לסוגי דגים פרטניים המשווקים ע"י מספר חברות מובילות בשוק. ביחס
14 למותג הדלידג הוזכרו שלושה סוגי מוצרי דגים קפואים, תוך ציון הממצאים לגביהם: דג זהבנון - בו נמצאו
15 33.9% ציפוי קרח ו-59.5% מים מוספים, דג סול - בו נמצאו 41.3% מים מוספים, נתרן וחומצה ציטרית, דג
16 אמנון - בו נמצאו 9.4% מים מוספים.
17
18
6. להשלמת התמונה יצויין כי אין מחלוקת כי שמה של התובעת כלל לא מוזכר בכתבה, ולו גם ברמז. בה
19 בעת אין מחלוקת כי על מוצרי הדלידג הנמכרים לצרכנים ברשתות השיווק מופיעים הכיתובים הבאים: טיב
20 ההכשר, שם היצרן הסיני, שם היצואן, שם היבואן "פ.ד.א.ן השקעות בע"מ רח' התחיה 24 ת"א", כלומר
21 התובעת, וכן הוראות שימוש. כיתובים אלו הם בגופן קטן ביותר והצופה בתחקיר אינו יכול להבחין בהם,
22 להבדיל מהכיתוב "דלידג", בו ניתן להבחין בנקל.
23
24
- התביעה**
7. לטענת התובעת, הכתבה כוללת פרסומים שהינם בבחינת שקר מפגיע, שכן בדגים המיובאים על ידה
26 "אין ולא היו פוספטים מוספים, אין ולא היו מים מוספים", וכי הבדיקות שבוצעו על ידי מעבדת בקטום
27 חסרות כל תוקף משאין למעבדה זו הסמכה לבצע בדיקות תוספת מים ופוספטים בדגים. עוד נטען כי מערכת
28 כלבוטק נמנעה מלציין את קיומן של בדיקות אחרות שנעשו ע"י משרד החקלאות, השוללות הימצאותם של
29 פוספטים בדגים המיובאים על ידה.
30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 4776-04-10 פ.ד.א.נ. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 התובעת מוסיפה וטוענת כי מוצרי הדלידג "כיכבו בכתבה", כי לאחר פרסומה הורדו מוצריה מן המדפים
2 במרכולים, כי חברת נטו הפסיקה את ההתקשרות עמה, כי כפועל יוצא משידור התכנית "הופסקה כליל
3 פעילות התובעת ביבוא דגים", וכי "שידור הכתבה כפי ששודרה המיט אסון" על עסקיה.
4 ויודגש - התביעה אינה מעלה כל טענה ביחס לאותם פרסומים בכתבה המתייחסים לממצאי ציפוי הקרח שעל
5 הדגים, כאשר מבין השיטין יש להבין שהתובעת אינה חולקת על ממצאים אלו. טרונייתה של התובעת
6 מתמקדת באותו החלק של הכתבה המייחס למוצרי הדלידג הימצאותם של מים מוספים ופוספטים.
7 התביעה נסמכת על עילת פרסום לשון הרע לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965, וכן על עוולות שקר
8 מפגיעה ורשלנות לפי פקודת הנזיקין. התובעת טענה לנזק מוכח בהיקף של 60 מיליון ₪, אותו העמידה לצרכי
9 אגרה על סך של 25 מיליון ₪. התובעת לא עתרה לפיצוי סטטוטורי.

ההגנה

12 8. הנתבעים טוענים כי דין התביעה להידחות על הסף בהיעדר עילה, מששמה של התובעת כלל לא הוזכר
13 בכתבה, ומשאינה בעלת הזכויות במותג דלידג, שהוא הנפגע לכאורה מהכתבה.
14 לגופה של התביעה מתגוננים הנתבעים בהגנת האמת, ולחלופין בהגנת תום הלב בהאמינם באמיתות
15 הפרסום שיש בו עניין ציבורי לגיטימי וחשוב. לטענתם, התובעת מודה באלו ממצאי התחקיר המתייחסים
16 לאחוז ציפוי הקרח שעל הדגים אותם היא מייבאת והקובעים שהינו עולה על האחוז המקסימלי המותר על פי
17 התקן. כך שמניה וביה היא מודה כי חלק מהתמורה המשולמת ע"י הצרכן משתלמת למעשה גם בעבור מים.
18 בבחינת גריפת זהב מחול. הנתבעים תומכים גם בחלקו השני של התחקיר המאשר הימצאותם של פוספטים
19 ומים מוספים בדגים המיובאים, משממצאים אלו נמצאו ע"י מומחי מעבדת בכטוקם שבדקה כמות נכבדה של
20 דגים המיובאים ע"י התובעת, כעולה מחוות דעתה של המומחית דר' עינת שרון שלא נסתרה, אף לא הוגשה
21 לגביה חוות דעת נגדית.
22 הנתבעים יוצאים נגד טענת התובעת לפיה ממצאי מעבדת בקטוקם משוללי תוקף מאחר ולמעבדה זו אין
23 הסמכה לבצע בדיקות מים מוספים בדג, שכן העדר ההסמכה לבדיקה פרטנית זו נובע רק מהיעדרו של תקן
24 מחייב, ולא בשל מניעה כלשהי שמקורה במעבדה עצמה. הנתבעים מוסיפים וטוענים כי גם בבדיקות משרד
25 החקלאות נמצאו פוספטים בדגים המיובאים ע"י התובעת.

דין והכרעה

28 9. הנתבעים טוענים, כאמור, כי דין התביעה להידחות על הסף משהתובעת אינה הבעלים של המותג
29 דלידג, ומשכך אין לה כל עילת תביעה בשל אזכורו של מותג זה בתכנית. אין לקבל את הטענה. שמה של
30 התובעת אכן אינו מוזכר בפרסום, והצופה בכתבה אולי אינו מבין מיידית את הקשר בין המוצר הספציפי לבין
31 התובעת, אלא שלצורך הוכחת עילת תביעה בענייננו די בכך שהתובעת הינה היבואנית של המותג, ושהמידע
32 על היותה כזו, אינו נסתר אלא מופיעה על אריזתו, שהרי בין יתר פרטי המידע המודפסים על האריזה מצוין גם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 10-04-4776 פ.ד.א.נ. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'

תיק הייצוגי:

1 שמה של התובעת כיבואנית: "היבואן: פ.ד.א.נ. השקעות בע"מ רח' התחיה 24 ת"א". עם זאת מאחר
2 והתובעת אינה נציגתו הרשמית של מגזר יבואני הדגים, והתביעה לא הוגשה בשמם, אין מקום לטענתה כי
3 נפגעה מכלל הפרסומים ומהמידע שבכתבה. כפועל יוצא, לצורך מענה על השאלה אם פורסמה לשון הרע
4 אודותיה, אם לאו, ייבחן רק המידע שנמסר ביחס לדגי הדלידג, להבדיל מיתר חלקיה הכלליים של הכתבה
5 העוסקים ביבוא הדגים מסין, ובכללם תיאור תהליך הטיפול בדגים במפעלים בסין, וכו'.

6
7 10. הליקויים שנמצאו לטענת כלבוטק בתחקיר ואשר פורסמו בכתבה, בהתייחס למוצרי הדלידג הינם
8 שלושת אלו: האחד- ציפוי קרח בכמות העולה על התקן המתיר ציפוי של עד 20% ממשקל הדג; השני-
9 המצאות פוספטים בדגים, עת בהקשר זה יצויין כי החדרת פוספטים לדגים נועדה לאפשר את יכולת ספיגת
10 המים בדג (וכפי שנאמר בכתבה: "מכיוון שבשר הדג לא מחזיק מים, דג שהוסיפו לו מים הוסיפו לו
11 פוספט. ואז הוא כבר לא דג מהטבע"); והשלישי- המצאות "מים מוספים" בדגים, משאלו מגדילים את
12 משקלם כך שהצרכן משלם עבור מים מחיר של דג.
13 התובעת לא העלתה בתביעתה כל טרזניה באשר לפרסום המתייחס לנתוני אחוז הקרח בציפוי מוצרי הדלידג,
14 ושתיקתה מעידה על כי הנתונים עליהם הצביעה הכתבה הינם אכן נכונים.
15 נותר איפוא לבחון את טענת האמת שבפי הנתבעים באשר לנתוני הפוספטים והמים המוספים.

הפוספטים

18 11. הנתבעים טוענים כי גם ברכיב זה אין לתובעת עילת תביעה משלא נאמר בכתבה כי בדגים שהיא
19 מייבאת ו/או בדגי הדלידג יש פוספט. האמנם?
20 וכך נאמר בכתבה: "סיכום: מבדיקות כלבוטק עולה כי רוב נתחי פילה הדגים הקפואים המגיעים ארצה,
21 הם בשר מעובד שמוצג כגולמי, מנופח במים ובפוספטים, והכל בסודי סודות, שלא נדע מה אנחנו
22 אוכלים". אכן המדובר במידע כללי המתייחס לכלל יבואני הדגים, ושמה של דלידג לא מוזכר בהקשר זה, אלא
23 שבמקביל להשמעת מידע זה ע"י הקריין, הוצגה לעיני הצופה עגלת קניות שבין יתר המוצרים שבה ניתן
24 להבחין גם במוצרי דלידג.
25 זאת ועוד, בתחקיר אכן לא נאמר כי במוצרי הדלידג נמצאו פוספטים, אך צויין בהקשר למוצר הסול של דלידג,
26 ולגביו בלבד, כי "נמצאו בו נתון בכמות של פי שלושה מהערך הטבעי של הדג וגם חומצה ציטרית מה
27 שמעיד על הוספת מלחים וסוכרים", אמירה הכוללת רמיזה להתכנות להמצאות פוספטים.
28 די איפוא בכך על מנת לגלות עילת תביעה לכאורית המצדיקה את בחינתה.

29
30 12. בתביעתה טענה התובעת כי "הנתבעים הציגו מצג כוזב כביכול מוצרי התובעת המיובאים מסין
31 מכילים פוספטים ומים מוספים". מר פאול רסניק, המנהל ובעל השליטה בתובעת, הצהיר בתצהיר עדות
32 ראשית מטעמו כי "ייאמר באופן ברור, אין בתחקיר- ככל שהוא נוגע לתובעת- ולאמת דבר. בדגים

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 4776-04-10 פ.ד.א.נ. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'

תיק חיזוני:

- 1 הטבעיים והגולמיים אותם ייבאה התובעת, נשוא התחקיר, אין ולא היו פוספטים מוספים אין ולא היו מים
2 מוספים" (סעיף 14) וכן: "אין ולא היתה הטעייה של צרכנים. הדגים הטבעיים והגולמיים שיובאו על ידי
3 התובעת לא עברו כל תהליך עיבוד ולא הוספו להם פוספטים" (סעיף 15 לתביעה).
4 אפנה ואבחן מה הוכח בקשר להימצאות הפוספטים.
5
6 13. הנתבעים, הטוענים להגנת האמת, נסמכו על עדותה של דר' עינת שרון, מנהלת תחום הכימיה של
7 המזון במעבדת בקטוכם, אשר לפי דבריה הינה "מנהלת המעבדה והייתי אחראית על הבדיקות... הייתי
8 נוכחת במעמד הבדיקות ואישרתי אותן". דר' שרון בדקה כמויות לא מבוטלות של דגים, בין היתר גם מוצרי
9 דלידג, וסיכמה את ממצאיה בשתי תעודות בדיקה (שמספריהן 51/83209, 70/17902), בהן מופיעות שתי
10 תוצאות הרלבנטיות לשאלת הימצאות פוספטים בשני דגי הדלידג: האחת- תוצאה לפיה נמצאו בדג הסול,
11 בנוסף לציפוי הקרח והמים המוספים, גם "כמויות גבוהות של נתרן וחוצה צחטרית היכולים להעיד על
12 הימצאות פוספט"; והשנייה- כי בדג הפילה סלמון נורבגי סטרלינג של דלידג נמצאו "כמויות גבוהות של נתרן
13 וחוצה ציטרית היכולים להעיד על הימצאות פוספט", אף שדג זה לא נזכר בתכנית.
14 על כשירותה של המעבדה לבצע בדיקות תקינות אתיחס בפרק המים המוספים. מכל מקום, עדותה של דר'
15 שרון, כמו גם ממצאיה, לא נסתרו בחקירה נגדית. יצויין כי בדיקה שנערכה לבקשת כלבוטק ע"י משרד
16 החקלאות העלתה תוצאה לפיה לא נמצא פוספט בדג סול פוטית של דלידג, אך בה בעת נמצא פוספט בדג
17 הסלמון של דלידג בשיעור 0.1%.
18 התובעת לא המציאה ממצאים נגדיים לאלו שנמצאו ע"י דר' שרון, ולא הגישה חוות דעת נגדית.
19
20 14. ממצאי התחקיר בנושא הפוספטים קבלו חיזוק נוסף בעדותו של דר' צחי סקלסקי, מומחה לביולוגיה
21 מולקולארית, מנהל מעבדת בקטוכם במועד הרלבנטי. דר' סקלסקי חזר על ממצאי הבדיקה שפורטו בשתי
22 תעודות הבדיקה שהוצגו ע"י דר' שרון, והסביר: "בדקנו הימצאות נתרן וחומצה ציטרית, אשר בכמויות
23 גבוהות מהווים אינדיקטורים להוספת פוספטים לדג. אסביר כי הוספת הפוספטים מאפשרים לבשר הדג
24 לספוח מים בכמויות גדולות יותר". לדבריו, המעבדה לא ביצעה בדיקת הימצאות פוספטים, אלא "אנחנו
25 בדקנו אינדיקטורים להימצאות פוספטים, אותם אנו יודעים ומוסמכים לבדוק, מאינדיקטורים אלה כאמור
26 ניתן ללמוד על הימצאות פוספטים בדגים".
27 חקירה נגדית לא קעקעה את הממצאים, מה גם, כפי האמור, שלא הוגשו בדיקות סותרות, ואף שמדובר
28 בנושא מקצועי טהור בתחום מומחיות מוגדר, גם לא חוות דעת נגדית.
29
30 15. יתרה מכך, גם עדי התביעה אישרו בסופו של דבר הימצאות פוספטים בדגים המיובאים ע"י התובעת.
31 מר רסניק אישר בחקירתו את הימצאותם של פוספטים בשני סוגי דגים שייבא, האחד- דג הסלמון: "ש.
32 אמרת שהבאת דגים מעובדים, הדגים האלה היה בהם פוספט? ת. כן... ש. למה בעצם שמתם פוספט

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 4776-04-10 פ.ד.א.נ. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 בדג? ת. ... בשביל לתת מרקם יותר דומה שמנו פוספט בסלמון האמריקאי כדי שיהיה דומה בטעם
2 לסלמון האטלנטי" (עמוד 25 לפרוטוקול); השני- דג הרד פיש: "ש. ... מצאתי קומרשל אינווייס 1 בפברואר
3 2010 תאשר לי שזה דווקא דג שהוא עם פוספטים ת. כן. מוגש ומסומן נ/11. ש. ז"א שלא הייתם מביאים
4 רק סלמון עם פוספטים אלא גם רד פיש עם פוספטים? ת. עד התכנית לא הבאנו שום דג חוץ מסלמון עם
5 פוספט... ש. אבל ההזמנה הזו תוכננה עוד בחודש ינואר? ת. יכול להיות.. " (עמוד 36 לפרוטוקול).

6
7 16. אישר אף עד התביעה מר דודי עזרא, נשיא קבוצת נטו (להלן- מר עזרא), שחברת נטו מלינדה הינה
8 אחת מחברות הבנות בקבוצה זו, כי התובעת 'באה עבורו גם דגים עם פוספטים: "ש. אם היית ידע שפדן
9 מביאה לכם דגים שיש בהם פוספטים, היית מפסיק את ההתקשרות? ת. פדן ייבאה לנו דגים שיש בהם
10 פוספטים, ואז צויין על האריזה שמדובר בדג מעובד" (עמוד 57 לפרוטוקול). וכן: "... על המוצרים שייבאו
11 עם פוספטים כתבנו דג מעובד. דג אחד בוודאות שאני זוכר הוא פילה סלומון, שייבאו מסין ... אם היה
12 פוספטים היה נכתב מעובד ... באופן עקרוני לא הבאנו דגים עם פוספטים מסין, אבל כשהבאנו דגים עם
13 פוספטים מסין, צויין על האריזה דג מעובד..." (עמוד 58).

14
15 17. עינינו הרואות כי הנתבעים לא מתקשים לחסות בצל הגנת האמת בכל הנוגע לחלקו של התחקיר
16 המת"חס להימצאות פוספטים בדג סול, לאור ממצאי המעבדה, לאור עדותם של דר' שרון ודר' סקלסקי,
17 ובהעדר חוות דעת נגדית.
18 יתרה מכך, כדי להחיל על הנתבעים את הגנת האמת בהקשר זה, די היה למעשה בעדותם של עדי התובעת,
19 המאשרים קיומם של פוספטים בדג הסלמון ובדג הרד-פיש המיובאים על ידם. בכתבה אמנם דובר רק על דג
20 הסול, אולם בשים לב לנושא הכתבה, שם הדג הספציפי המכיל פוספט הינו אך פרט לוואי שאי הדיוק בו אינו
21 משמיט את הקרקע שבבסיס הגנת האמת. [ראו לעניין זה: ע"א 7380/06 חטר-ישי נ' גילת (2011); דנ"א
22 2121/12 פלוני נ' דיין, פסקה 28 לפסק דינו של הנשיא גרוניס (2014)].

23
24 המים המוספים

25 18. בתחילתו של פרק זה יש לחזור ולהזכיר כי בניגוד לאחוז המים המותר בציפוי הקרח שעל הדג - לגביו
26 קיים תקן מחייב, ובניגוד לאחוז המותר של מים מוספים בעוף ובבשר - אף לגביו קיים תקן מחייב, לא קיים כל
27 תקן מחייב ביחס לאחוז המים המוספים בדג. האם היעדרו של תקן מחייב, פירושו בהכרח מתן היתר לכל
28 דיכפין "לנפח" את הדג במים באחוז החורג מהסביר, באופן שחלק נכבד מהמחיר המשתלם ע"י הצרכן
29 משתלם למעשה בעבור מים? התשובה לכך שלילית. מחקרים/תחקירים העוסקים בתחום הצרכנות בהחלט
30 רשאים ליידע את הציבור בפרטים הרלבנטיים לבריאותם ולכיסם, ובכלל זה אף לכדאיות מחיר שנדרש מהם
31 לשלם עבור מוצר מסויים, אף בהעדרו של תקן מחייב. תקן מחייב מאפשר פיקוח ואכיפה ע"י הגורמים
32 המוסמכים, מידע נכון ורלבנטי תפקידו לאפשר לצרכן לכלכל את דרכיו בתבונה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו**ת"א 10-04-4776 פ.ד.א.ן. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'**

תיק חיצוני:

1
2 19. אחת מטענותיה המרכזיות של התובעת הינה שמעבדת בקטוכם, שעל בדיקותיה נסמך תחקיר כלבוטק,
3 משוללת הסמכה לערוך את בדיקות המים המוספים שבדג. המדובר לכאורה בטענה הראויה להישמע, שמא
4 אין ליתן כל משקל לבדיקותיה של מעבדה נטולת רישיון והסמכה. אלא שבענייננו אין בטענה זו ולא כלום. אין
5 המדובר חלילה במעבדה שלא טרחה לקבל את ההיתרים וההסמכות מהגורמים הרשמיים, אך לא במעבדה
6 שהסמכתה נשללה ממנה חלילה בשל מעשים או מחדלים כאלו ואחרים. ההיפך הוא הנכון. אף התובעת ונטו
7 סברו שבקטוכם הינה מעבדה ראויה, ונעזרו בה בביצוע בדיקותיהן. העיד מר רסניק: "ש. פדאן שלחה
8 בדיקות לבקטוכם, נכון? ת. כן. פדאן שלחה בדיקות איפה משרד הבריאות הפנה אותנו לשלוח,
9 לבקטוכם וגם למעבדות אחרות. ש. ז"א שמבחינתך זאת מעבדה שאפשר לסמוך עליה מבחינת
10 התוצאות שלה? ת. עד שראיתי את התכנית, עז אז חשבתי שזאת מעבדה סבירה וטובה" (עמוד 31
11 שורות 23-27).
12 העיד אף מר עזרא: "ש. יש לכם יחסי עבודה עם בקטוכם? ת. בוודאי... חלק אנחנו שולחים לבקטוכם
13 וחלק לבית דגן" (עמוד 56 שורות 1-3).
14 הטענה בדבר העדר הסמכה פורמאלית יוחדה בענייננו לבדיקה שאין לגביה נתקן מחייב, דבר שהינו בבחינת
15 המובן מאליו, שהרי באין תקן גם אין הסמכה. התובעת אף לא כפרה בטענת הנתבעים לפיה מסיבה זו לא
16 קיימת בארץ מעבדה אחרת כלשהי המחזיקה בהסמכה לבדיקות מים מוספים בדגים. היעדרו של תקן ביחס
17 לתכונה מסוימת של מוצר או ביחס לכמותו, אינו מחייב מניה וביה את המסקנה כי התכונה או הכמות אינם
18 מדידים, או שאין תועלת במדידתם, והעדרה של הסמכה לבדיקת נתון שאין לגביו תקן, אינו פוגע בהכרח
19 באמינות הבדיקה.
20
21 20. פגם נוסף, שלדעת התובעת יש בו כדי לערער את ממצאי התחקיר, טמון בעדותו הלא מהימנה,
22 לגישתה, של דר' סקלסקי. פגם זה משתקף לעמדתה משיחה שקיים דר' סקלסקי עם מר עזרא ואשר הוקלטה
23 על ידי מר עזרא ותועדה בסרטון ת/1 (שבית משפט צפה בו במהלך הדיון) ותומללה במוצג ת/א1. מדובר
24 בשיחה מביכה בה נשמע ונראה דר' סקלסקי, כשהוא יושב במשרדו של מר עזרא, נבוך ומושפל, מתפתל
25 ומצטדק, אומר משפטים סתומים, בעלי כפל משמעות, מאשר, חוזר בו, וכן הלאה - ממנה ניתן להסיק,
26 לכאורה, כי אף דר' סקלסקי אינו בטוח בתקפותה של השיטה לבדיקת תוספת המים שבדגים שיושמה
27 במעבדה.
28 אלא שהתבוננות על השיחה במנותק מההקשר- חוטאת לאמת.
29 הוברר במהלך העדויות כי הבעלים של מעבדת בקטוכם הינו דודו של דר' סקלסקי, מר אשר סקלסקי (להלן-
30 אשר). מר עזרא אישר כי אשר הינו הבעלים של המעבדה ("לדעתי הוא הבעלים של המעבדה" - עמוד 57
31 לפרוטוקול), כי הוא מכיר אותו עשרות בשנים, כי שוחח עמו אחרי התכנית, וכי אמר לו שבנושא המים
32 המוספים "הם עשו טעות חמורה מאד". מר עזרא לא שלל את העובדה, עמה עומת בחקירתו, לפיה קבוצת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 4776-04-10 פ.ד.א.נ. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 נטו רוכשת מהחברה של אשר שירותים וחומרים "בסדרי גודל של מיליוני ₪ בשנה", הגם שטען "שההיקף
2 שאתה מדבר עליו הוא מוגזם" (עמוד 56 שורה 18). עוד אוסיף ואציין כי עת העיד דר' סקלסקי בבית
3 המשפט הוא סיפר כי מזה שנתיים כבר אינו עובד במעבדה.
4 הרושם שהתקבל אצלי היה שדר' סקלסקי אולץ ע"י מעבידו-דודו להיפגש עם מר עזרא בניסיון "להקטין את
5 הנזק" שגרם לעסקי הדוד, לאחר שמר עזרא, המבצע ממנו רכישות בסדרי גודל של מיליוני ₪, רמז לו
6 שבענייניו נעשתה "טעות חמורה". הבינותי שדר' סקלסקי אף איבד את משרתו כתוצאה מהשתתפותו
7 בתחקיר. דר' סקלסקי ציין: "אני צפיתי בקלטת...התביישתי עבור הצלמים וגם עבורי", אך הדגיש כי הוא
8 עומד מאחורי כל הבדיקות שבוצעו במעבדה, לרבות שיטת הבדיקה וממצאיה.
9 בשים לב למכלול, איני רואה כל מניעה מלסמוך את מסקנותי גם על עדותו דר' סקלסקי.
10
11 21. נשוב איפוא למים המוספים. בתכנית כלבוטק הכריז הקריין כי בדג הקפוא יש "הרבה מים", בנוסף
12 לציפוי הקרח, וכי בעבור מים אלו אנו משלמים מחיר של דג, "כך עושים זהב מחול", או ליתר דיוק, כך עושים
13 זהב ממים.
14 נזכיר את ממצאי התכנית ביחס לדלידג: "באמנון המושט של דלידג נמצאו 9.4 אחוזים מים, הסול של
15 דלידג מפוצץ במים 41.3 אחוזים... בזהבנון של דלידג צריך זכוכית מגדלת. יש בו 59 וחצי אחוזי מים
16 וציפוי הקרח הוא 33.9 אחוזים. 93.4 אחוזים במוצר הזה הם מים וקרח. פחות משבעה אחוז דג לא
17 להאמין".
18 דר' סקלסקי אישר כי טרם קיימת שיטה מוכרת לבדיקת המים המוספים בדג, ומשהתבקש לבצע עבור
19 כלבוטק את הבדיקה, החדשנית למעשה, יצא מהנחת היסוד בדבר קיומו של יחס קבוע בין אחוז המים הטבעי
20 בדג לבין אחוז החלבון, באופן ש"המים המוספים יהיו אותם מים מעבר למים הרגילים שצריכים להיות בדג
21 לפי היחס שמצאנו בין המים לחלבון", וכי בהתחשב בשוני בין סוגי הדגים נערך סקר על מנת לקבוע
22 "איזשהו רף שמתחתיו אנחנו לא מצהירים שיש מים מוספים אלא רק בערכים שאנחנו משוכנעים שהשינוי
23 הוא לא כתוצאה מאותם שינויים טבעיים" (עמוד 72 לפרוטוקול).
24
25 הגנת הנתבעים אינה נסמכת רק על עדות דר' סקלסקי כי אם ובעיקר על עדותה של דר' שרון. שביצעה בפועל
26 את הבדיקות. דר' שרון העידה כי בכל סוגי העוף והבשר משתמשים, לצורך בדיקת המים המוספים, בנוסחה
27 אחידה אחת, המשקפת ככל הנראה ממוצע, וכי "בהתבסס על מה שידוע בספרות לגבי עוף כי המבנה של
28 העוף והדג דומים", ובהסתמך על ממוצע הבדיקות שבוצעו במעבדה בדגים הגיעו למסקנה "כי הנוסחה של
29 העוף ותתאים" (פרוטוקול עמוד 112).
30 העובדה שלאחר ולידציה חלקית, להבדיל ממלאה, הגיעו אנשי המעבדה למסקנה כי הנוסחה המקובלת
31 לבדיקת המים המוספים בעוף, טובה אף לבדיקת המים המוספים בדג, כמו גם קיומה של בדיקה שלילית אחת
32 או שתיים - אינה מצביעה על כך שעסקינן במסקנה שגויה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו**ת"א 4776-04-10 פ.ד.א.נ. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'**

תיק חיצוני:

- 1
2 22. התובעת הסתפקה בטענה לפיה שיטת הבדיקה של המעבדה אינה מקצועית ואינה מוכחת, אך לא
3 הציגה, אף שמדובר בנושא שבמומחיות, כל חוות דעת נגדית, שתצביע על שגיאות, אם אכן, שבשיטת
4 הבדיקה ובמתודולוגיה שננקטה ע"י המעבדה, ותציע שיטת בדיקה אחרת בה יש לנקוט [לעניין אי הגשת חוות
5 דעת נגדית ראו לדוגמה: ע"א (נצ') 4536-04-13 אסיק תשתיות נ' תוח ותשתיות בע"מ, פסקה 44
6 [(2014)].
7
8 הצטברות הנתונים הבאים: הקטעים ששודרו בתכנית מהם ניתן להיווכח כי בבית החרושת בסין אכן "מכבסים
9 ומשרים" את הדגים על מנת שיספחו מים; עדותו של דר' סקלסקי; עדותה של דר' שרון שביצעה בפועל את
10 הבדיקות; תוצאות בדיקות המעבדה; וכן העדרה של חוות דעת נגדית שתציין כי השיטה שנקטה בה המעבדה
11 אינה שיטה נכונה, ותסביר מהי השיטה האחרת בה יש לנקוט - די בהם על מנת להוכיח כי מסקנת התחקיר
12 בדבר הוספת מים לדגים על מנת להגדיל את משקלם ואת מחירם- הינה אמת לאמיתה.
13 איני רואה איפוא כל צורך לדון בטענות ההגנה האחרות שבמתחם הגנת תום הלב.
14
15 23. למעלה מהצורך אעיר, אף שהדיון פוצל ובשלב הראשון נדונה רק שאלת החבות, כי ככל הנראה גם לא
16 נגרם לתובעת כל נזק. בתביעתה לא עתרה התובעת לפיצוי סטטוטורי, אלא לנזק מיוחד שפורט בסעיפים 71
17 ואילך בכתב התביעה בפרק "נזקי התובעת והסעד המבוקש". התובעת לא טוענת כי כתוצאה מהשידור פחתה
18 מכירת מוצר הדלידג או פחת היקף היבוא שלה ומשכך פחתו רווחיה, וכתב התביעה מתמקד בטענה בדבר
19 הפסקת ההתקשרות עמה ע"י חברת נטו מלינדה. נטען כי נטו מלינדה הייתה "הלקוח העיקרי" של התובעת,
20 כי היקף הפעילות עמה הגיע למעלה מ-141 מיליון ₪ בשנת 2009, וכי "ביום 17.1.10 הודיעה נטו מלינדה
21 לתובעת על הפסקת ההסכם עמה וזאת החל מיום 1.2.10..." וכי "כפועל יוצא משידור התכנית והפסקת
22 ההתקשרות ע"י נטו מלינדה הופסקה כליל פעילות התובעת ביבוא דגים ונגרמו לה נזקים של אובדן
23 רווחים עתידי בהיקף מוערך העולה על 60 מיליון ₪". באמצעות חוקרים, שהתובעת ויתרה על חקירתם
24 הנגדית, הוכיחו הנתבעים כי הודעת הפסקת ההתקשרות ששלחה נטו מלינדה לתובעת, שהתובעת אפילו לא
25 הגיבה לה, הייתה מן השפה ולחוץ, וכי מר פאול רסניק, בעל השליטה בתובעת, ממשיך לבצע עבור נטו
26 מלינדה את יבוא הדגים, ומציג את עצמו כאחראי על נושא יבוא הדגים עבור חברת נטו "גם של הקפואים וגם
27 של הרגילים". הוברר כי יחסי העבודה בין התובעת לבין נטו מלינדה נמשכים כסדרם, וכי התובעת שוכנת לא
28 פחות מאשר בתוככי חברת נטו מלינדה ברחוב התחיה 24 בתל אביב. מהתבטאויותיו השונות של מר רסניק
29 במענה לשאלות החוקרים עולה הרושם כי התובעת ונטו מלינדה – חד המה.
30

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו**ת"א 4776-04-10 פ.ד.א.ן. השקעות בע"מ נ' עולם הספורט בע"מ ואח'**

תיק הייצוגי:

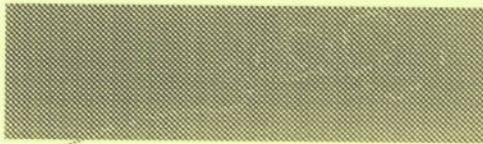
1 24. ובטרם סיום - לא כל אימת שמתפרסם תחקיר המצביע על פגיעה בצרכן - התרופה לכך הינה ריצה
2 לבית המשפט והגשת תביעת לשון הרע. לעיתים מוטב להרכין ראש, לבדוק את ממצאי התחקיר, להודות
3 בתקלה, אם קיימת, ולפעול למען תיקונה.

התוצאה

התביעה נדחת.

התובעת תשלם למשיבים הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסכום כולל של 50,000 ₪.

ניתן היום, ל' ניסן תשע"ה, 19 אפריל 2015, בהעדר הצדדים.

שבח יהודית, שופטת

12
13
14
15